

Datum: Rijeka, 20. srpnja 2026.

Kolegij: Starenje i bolesti-život u skladu s kroničnim bolestima

Voditelj: Bojan Miletić

e-mail voditelja: bojan.miletic@uniri.hr

Katedra: Katedra za kliničke medicinske znanosti I

Studij: Sveučilišni diplomski studij - Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih

Godina studija: 2

Akadska godina: 2026./2027.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Starenje i bolest - život u skladu s kroničnim bolestima** je obavezni kolegij na drugoj godini Diplomskog sveučilišnog studija Sestrinstvo-Gerontologija i palijativna skrb organiziran u obliku predavanja, seminara i vježbi.

Cilj predmeta je upoznati studente s osobitostima života starijih, mehanizmima i načinima zdravog starenja, života u skladu s kroničnim bolestima te modernim saznanjima iz područja gerijatrijske medicine i gerontologije koje se fokusiraju na fiziološke promjene u osoba starije životne te specifične potrebe osoba starije životne dobi. Cilj je da student usvoji osnovna znanja iz tih područja neophodnih u svakodnevnom radu sa starijim bolesnicima.

Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te položenim završnim ispitom student stječe 2 ECTS boda.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će na kraju ovog kolegija, nakon odslušanih predavanja, samostalnog učenja i položenog ispita biti sposobni:

1. Identificirati osnovne mehanizme patofiziologije starenja.
2. Analizirati i pripremiti strategije osiguranja kvalitete i rješavanja problema vezanih za pružanje zdravstvenih usluga starijim osobama
3. Provoditi i koordinirati gerontološku/ gerijatrijsku skrb utemeljenu na načelima i standardima sestrinske prakse utemeljene na dokazima
4. Izraditi program zdravstvenih mjera i sestrinskih postupaka za preventivni program zaštite zdravlja starijih osoba na temelju stručnih i znanstvenih spoznaja.
5. Prepoznati hitna stanja u osoba starije životne dobi, predvidjeti tijek i liječenje.
4. Identificirati najčešće probleme u provođenju fizioterapije u bolesnika starije životne dobi.

Sadržaj predmeta obuhvaća:

Medicina starije dobi se fokusira na specifične potrebe osoba starije životne dobi. Tijelo starije osobe se i fiziološki razlikuje od tijela mlade i odrasle osobe, a i funkcije mnogih organa slabe.

Životne navike u mlađoj dobi stvaraju preduvjete za zdravo starenje. Poseban naglasak daje se na prevenciju i liječenje kroničnih bolesti različitih medicinskih područja u osoba starije životne dobi.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Ispis predavanja
2. Dubravko Petrač, Josip Lukenda. Interna medicina. Medicinska naklada, Zagreb, 2021.
3. Zijad Duraković i suradnici. Gerijatrija medicina starije dobi. C.T. – Poslovne informacije d.o.o., Zagreb, 2007.

Popis dopunske literature:

1. Josip Stojanović. Gerijatrijska medicina. Novi redak, Zagreb, 2024.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Uvod u gerijatriju, patofiziologija starenja

Cilj je upoznati studente s osobitostima starenja, fiziološkim i patofiziološkim promjenama u starijih osoba, ciljevima i zadacima gerijatrije i gerontologije, usporediti ljudski organizam mlađe i starije životne dobi.

P2. Rehabilitacija i fizikalna terapija u starijoj dobi

Cilj je upoznati studente s osobitostima fizikalne terapije u starijoj životnoj dobi i načinima prilagodbe rehabilitacijskih programa s primjerima uspješne rehabilitacije.

P3. Neurologija i mentalno zdravlje te lokomotorni sustav u starijoj dobi

Cilj je upoznati studente sa specifičnim promjenama u živčanom i lokomotornom sustavu koje se javljaju sa starenjem te pojedinim bolestima (npr. demencija, Parkinsonova bolest, moždani udar, padovi, prijelom kuka) koje značajno utječu na kvalitetu života starijih osoba, osobitostima njihove prevencije i liječenja.

P4. Interna medicina u starijoj dobi

Cilj je upoznati studente sa specifičnim promjenama u kardiovaskularnom, respiratornom, endokrinološkom sustavu koje se javljaju sa starenjem te pojedinim bolestima (npr. ishemijska bolest srca, srčano zatajenje, KOPB, pneumonija, dijabetes) koje značajno utječu na kvalitetu života starijih osoba, osobitostima njihove prevencije i liječenja.

P5. Farmakologija i farmakoterapija u starijoj dobi

Cilj je upoznati studente s osnovnim odlikama primjene lijekova u starijoj životnoj dobi, opasnostima polifarmacije kroz prikaz slučajeva te sigurnom

upotrebom lijekova u starijoj populaciji.

Popis seminara s pojašnjenjem:

S1. Prevencija kroničnih bolesti

Cilj je upoznati se s preduvjetima i načinom pripremanja i provedbe aktivnosti u prevenciji najčešćih kroničnih bolesti, s naglaskom na pravilnu prehranu i tjelesnu aktivnost.

S2. Interna medicina starijih

Cilj je predstaviti i analizirati različite medicinske slučajeve i postaviti osnovne strategije u pripremi programa za prevenciju i adekvatnu skrb bolesnika starije životne dobi s različitim internističkim bolestima.

S3. Neurologija i lokomotorni sustav

Cilj je predstaviti i analizirati različite medicinske slučajeve i postaviti osnovne strategije u pripremi programa za prevenciju i adekvatnu skrb bolesnika starije životne dobi s promjenama živčanog i lokomotornog sustava.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

V1. Procjena fiziološkog stanja starijih osoba

Cilj je upoznati se s metodama procjene, primjenom funkcionalnih testova mobilnosti i planiranjem intervencija kod starijih osoba.

V2. Planiranje prevencije kroničnih bolesti

Cilj je upoznati se s načinom izrade individualnih planova prevencije i primjenom preventivnih mjera kod starijih osoba.

V3. Rehabilitacija i fizikalna terapija starijih osoba

Cilj je upoznati se s praktičnim vježbama prilagođenima starijim osobama te primjenom različitih rehabilitacijskih tehnika.

V4. Prilagodba okoline starijim osobama

Cilj je upoznati se s načinom procjene sigurnosti okruženja u kome se nalaze starije osobe te definiranjem preporuka za prilagodbu životnog prostora.

V5. Rad sa starijom osobama s neurološkim poremećajima

Cilj je upoznati se s praktičnom primjenom rehabilitacijskih tehnika te prilagodbom programa individualnim potrebama starijih osoba.

V6. Hitna stanja – simulacije

Cilj je upoznati se s hitnim stanjima i intervencijama u osoba starije životne dobi.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavi.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja: Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci.

Tijekom nastave student/ica može ostvariti maksimalno 50 bodova:

A - pohađanje nastave – 10 bodova

B - seminarski rad - 40 bodova

U seminarskom dijelu nastave za sadržaj, strukturu i izvedbu prezentacije studentica/student može maksimalno ostvariti 30 bodova, dok za kritički osvrt na seminarsku temu može ostvariti maksimalno 10 bodova.

Završni ispit je pismeni, sastoji se od 40 pitanja, sa zaokruživanjem jednog točnog odgovora te nosi 50 ocjenskih bodova.

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 50% točno riješenih pitanja.

Ocjenjivanje u ECTS sustavu obavlja se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova

B – 75 - 89,9% bodova

C – 60 – 74,9% bodova

D – 50 - 59,9% bodova

F – 0 – 49,9 % bodova

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

-

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

-

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2026./2027. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
09.10.2026.	08-13 Z0			Doc. dr. sc. Mirela Vučković, mag. physioth.
10.10.2026.	11-14 ONLINE			Izv. prof. dr. sc. Bojan Miletić, dr. med.
23.10.2026.			08-13 Dvorana FZS	Viši predavač Kristijan Zulle, mag. physioth.
24.10.2026.			08-11 ONLINE	Viši predavač Kristijan Zulle, mag. physioth.
06.11.2026.		08-12 Z0		Izv. prof. dr. sc. Bojan Miletić, dr. med.
06.11.2026.			12-16 Dvorana	Viši predavač Kristijan Zulle, mag. physioth.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	P1. Uvod u gerijatriju, patofiziologija starenja	2	ZO
P2	P2. Rehabilitacija i fizikalna terapija u starijoj dobi	2	ZO
P3	P3. Neurologija i mentalno zdravlje te lokomotorni sustav u starijoj dobi	2	ZO
P4	P4. Interna medicina u starijoj dobi	2	ONLINE
P5	P5. Farmakologija i farmakoterapija u starijoj dobi	2	ONLINE
	Ukupan broj sati predavanja	10	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	S1. Prevencija kroničnih bolesti	1	ZO
S2	S2. Interna medicina starijih	2	ZO
S3	S3. Neurologija i lokomotorni sustav	2	ZO
	Ukupan broj sati seminara	5	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	V1. Procjena fiziološkog stanja starijih osoba	3	Dvorana FZS
V2	V2. Planiranje prevencije kroničnih bolesti	3	Dvorana FZS
V3	V3. Rehabilitacija i fizikalna terapija starijih osoba	2	ONLINE
V4	V4. Prilagodba okoline starijim osobama	2	ONLINE
V5	V5. Rad sa starijom osobama s neurološkim poremećajima	2	Dvorana FZS
V6	V6. Hitna stanja – simulacije	3	Dvorana FZS
	Ukupan broj sati vježbi	15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	27.11.2026.
2.	12.12.2026.
3.	16.02.2027.
4.	23.02.2027.